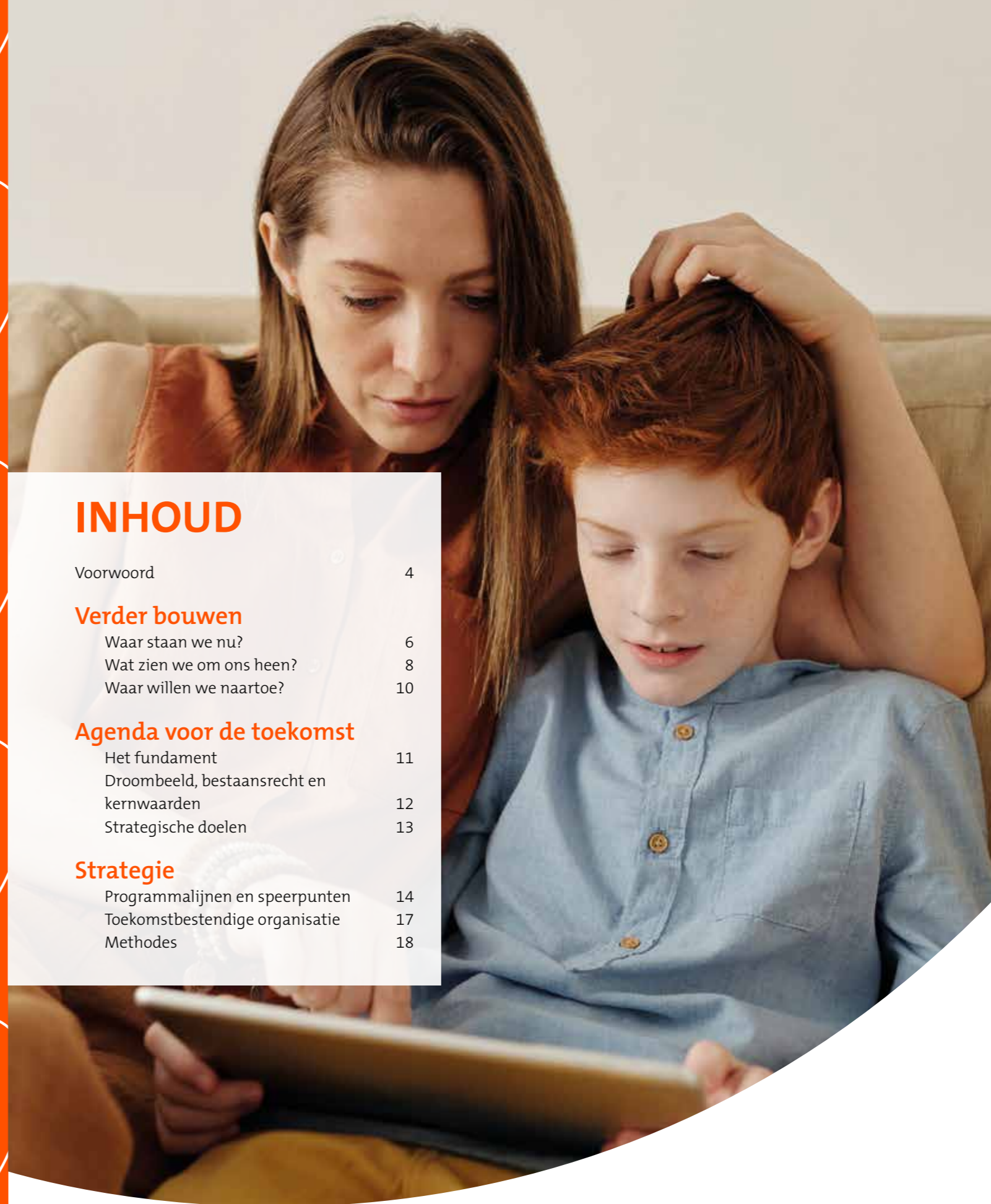
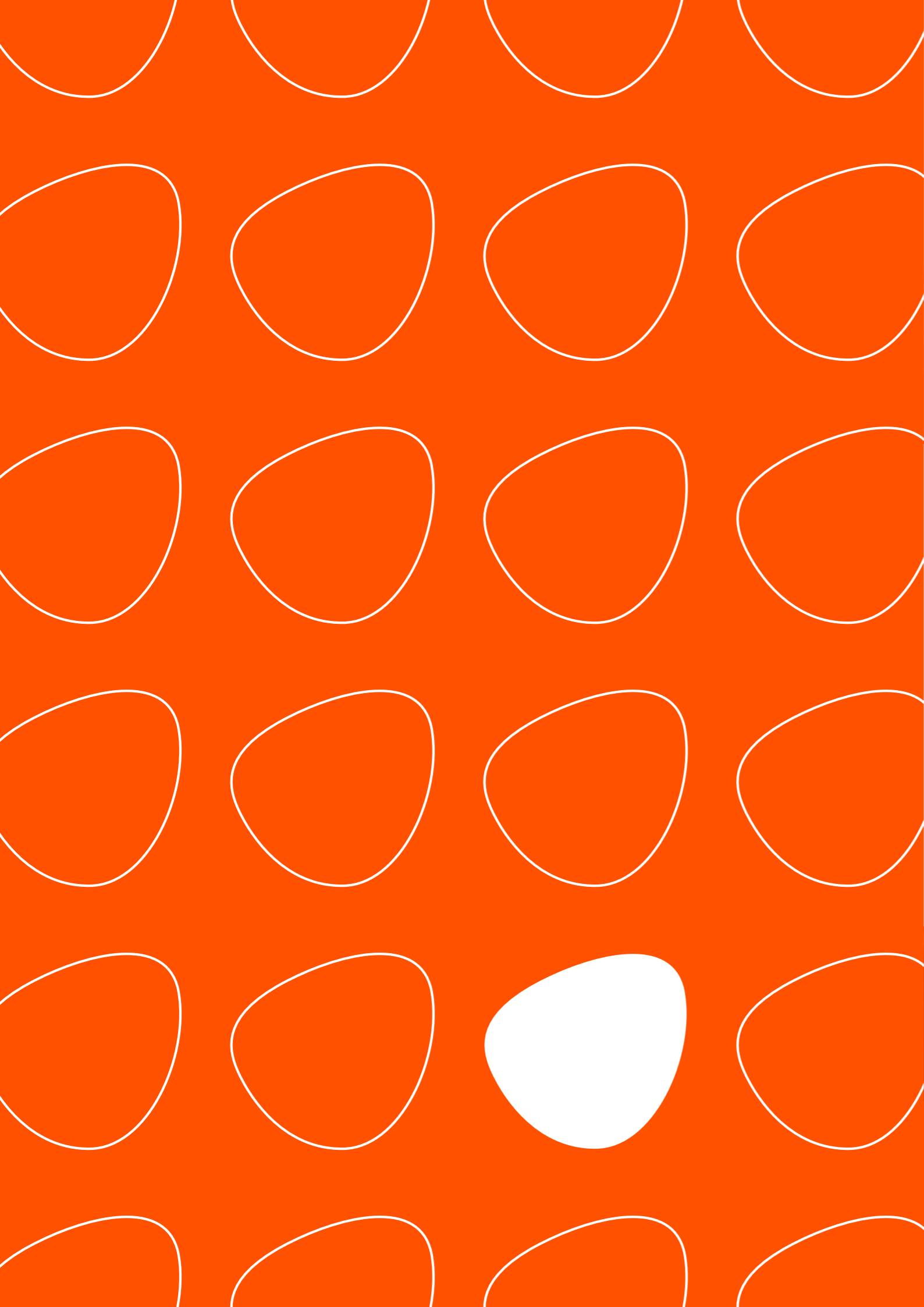

MEERJAREN BELEIDSPLAN

2021-2024

INHOUD

Voorwoord 4

Verder bouwen

Waar staan we nu? 6
Wat zien we om ons heen? 8
Waar willen we naartoe? 10

Agenda voor de toekomst

Het fundament 11
Droombeeld, bestaansrecht en kernwaarden 12
Strategische doelen 13

Strategie

Programmalijnen en speerpunten 14
Toekomstbestendige organisatie 17
Methodes 18

VOORWOORD

Met dit nieuwe beleidsplan gaan we onze tweede eeuw in, want in 2021 vieren we dat de Bibliotheek honderd jaar bestaat. In al die tijd is de missie van de Bibliotheek in de kern niet veranderd. Hoe we die missie vorm geven wel: van de leeszaal waar stilte de norm was, naar een ontwikkelcentrum en ontmoetingsplek waar het borrelt en bruist. In dit beleidsplan zetten we de koers voor de komende jaren uit zodat we die met onze bezoekers, de gemeente en partners kunnen delen. Dit doen we ambitieus, want als Bibliotheek geloven we dat we kunnen bijdragen aan belangrijke maatschappelijke opgaven. Dit stuk is onze agenda voor de toekomst.

Sinds eind februari 2020 heeft het coronavirus de wereld in haar greep en is het leven zoals we dat kenden op de kop gezet. Het laatste jaar van ons Beleidsplan 2017-2020 was het jaar waarin we wilden oogsten, de balans over de afgelopen jaren opmaken en vooruitkijken. In plaats daarvan moesten we wennen aan het 'nieuwe normaal' en de anderhalve-meter-samenleving. Dat vergt veel van iedereen. Want waar de samenleving zocht naar verbinding, werden een mondkapje en afstand houden de regel. Dat vroeg extra creativiteit en flexibiliteit van alle medewerkers en vrijwilligers. Programmering stopzetten, verzetten, digitaliseren of heel anders organiseren. Maar ook daarin zijn we met elkaar geslaagd en daarvoor wil ik alle medewerkers en vrijwilligers complimenteren.

Voordat we verder praten over onze ambities voor de komende vier jaar, kijken we nog even terug naar de doelen die we in 2017 hebben geformuleerd. Vele daarvan hebben we ondanks alle aanpassingen kunnen waarmaken. Daarna maken we de stap naar de volgende beleidsperiode van 2021 tot 2024. Het is in deze tijd nodig versneld te innoveren in de dienstverlening en het samenwerken. Niet alleen voor nu, maar ook blijvend.

Annette Schol
Directeur bestuurder

Burgemeester Bort Koelewijn feliciteert directeur-bestuurder Annette Schol met het 100-jarig jubileum van Bibliotheek Kampen, februari 2021.

WAAR STAAN WE NU?

In dit eerste deel van het meerjarenbeleidsplan kijken we naar vroeger en naar nu: een eeuw bibliotheekwerk in Kampen heeft al heel wat opgeleverd in deze mooie nijverheidsstad. Daarnaast besteden we tijd en aandacht aan de trends en ontwikkelingen die we om ons heen zien. Tot slot kaderen we ons plan in de landelijke ontwikkelingen in de bibliotheekbranche.

In het beleidsplan 2017-2020 was het kerndoel: 'iedere burger kansen en mogelijkheden te bieden, zodat men beter en zelfstandig kan deelnemen aan de maatschappij'. Om dit te realiseren kozen we voor drie teams en programmalijnen:

- De schatkamer, centrum voor lezen en kennis
- Het kloppend stadshart, een waardevolle en waardenrijke ontmoetingsplaats
- Jong en oud doet mee, een leven lang leren en participeren.

In de loop van de beleidsperiode werd steeds duidelijker dat deze wijze van het werk organiseren niet meer paste bij de opgaven waar we voor stonden. Er was meer verbinding nodig tussen de front- en backoffice, en dus werd gekozen voor zelforganisatie binnen de teams en eigenaarschap bij medewerkers. Na een intensief verandertraject was eind 2019 de nieuwe organisatie een feit: een platte organisatie met twee inhoudelijke teams en een team Ondersteuning. Het team Jeugd & Educatie is verantwoordelijk voor de invulling van bibliotheekwerk voor kinderen en jongeren binnen en buiten het onderwijs en het team Participatie & Inspiratie organiseert de programma's voor volwassenen.

Waar we in 2017 nog stonden voor een transitie van de klassieke uitleenbibliotheek naar de maatschappelijk educatieve Bibliotheek, gaat de ambitie na de certificering van 2020 verder. Natuurlijk is er nog veel werk aan de winkel, maar partners en stakeholders zien en waarderen de Bibliotheek als partner in het onderwijs

en sociaal domein. Bij nieuwe programma's zoals de aanpak 'Eén tegen Eenzaamheid' is de Bibliotheek vanaf de start betrokken. Met SAMBIQ¹ zijn we ook initiator van nieuwe programma's zoals 'Het Beste van Kampen'. De aangekondigde bezuinigingen in de gemeentelijke begroting van 2021-2023 stellen ons voor de uitdaging om met minder middelen de bereikte resultaten vast te houden en waar nodig programma's door te ontwikkelen en te verbeteren.

Niet alleen initiëren we nieuwe dingen, we breiden ook de bestaande samenwerkingen uit. In de samenwerking met het onderwijs en de kinderopvang zijn grote stappen gezet. In de gezinsaanpak verbinden we de preventie en curatie van laaggeletterdheid binnen het gezin, tussen de generaties. Met extra middelen uit het provinciale project Taal werkt! en uit het landelijke programma Tel mee met Taal is het project 'Een punt hebben' uitgevoerd, waarbij een doelgerichte

wijkaanpak en focus op gezinnen extra verbinding met de doelgroep hebben opgeleverd. Een grote mijlpaal was ook de ondertekening van het convenant Kampen Leest! door de gemeente en alle schoolbesturen in november 2019. Hiermee is geborgd dat het programma de Bibliotheek *op school* gemeentebreed op alle scholen voor primair onderwijs uitgevoerd gaat worden. Uitbreiding van dit convenant naar de kinderopvang en het voortgezet onderwijs staat op de agenda.

Het landelijke programma Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) wordt in Kampen verbreed naar een maatschappelijk Infopunt. Gekoppeld aan het Taalpunt en een ontwikkelplein met oefenprogramma's voor taal- en digitale vaardigheden, is dit een platform waar alle basisvaardigheden om te kunnen meedoen bij elkaar komen. Het concept wordt gedragen door de Bibliotheek en WIJZ Welzijn en ondersteund door vrijwilligers. De opening staat gepland in 2021.

¹ Samenwerking van de 5 grote cultuurinstellingen in Kampen: de Stadsgehoorzaal, het Stadsarchief, het Stedelijk Museum, de Bibliotheek en Quintus.

WAT ZIEN WE OM ONS HEEN?

Gemiddeld gezien is Nederland een welvarend land, waar de meeste mensen zichzelf gelukkig noemen en zich goed kunnen redden. Toch zijn er sociale vraagstukken, schrijnende verhalen en uitdagingen voor de gehele samenleving. Ook problemen die ver van je bed staan, kunnen op langere termijn voor de hele gemeenschap grote gevolgen hebben.

Het is makkelijk om in een kwetsbare positie terecht te komen of te maken te krijgen met armoede, schulden en eenzaamheid. Het is meestal des te taaier weer uit deze positie te komen of gevolgen ervan te verzachten. De oorzaken van ongelijkheid tussen groepen mensen zijn complex en versterken elkaar vaak. De Bibliotheek wil bijdragen aan het verkleinen van de kloof door bruggen te slaan tussen theoretisch en praktisch opgeleid, arm en rijk, eenzaam en met een groot sociaal netwerk.

Zo zien we in de PISA-rapportage van 2018² dat het aantal jongeren dat met een taalachterstand van school gaat, sterk toeneemt. Ook ten opzichte van andere Europese landen doet Nederland het niet goed.

Het stopt echter niet bij de taal. De samenleving verandert ook naar een digitale netwerksamenleving waarin iedereen en alles (digitaal) met elkaar in verbinding staat. Dit vraagt veel van mensen en organisaties. Het breder toepassen van 21^e eeuwse vaardigheden is van belang om te kunnen anticiperen op de werkelijkheid. Afspraken met dokters, gemeenten en tandartsen maak je steeds vaker online, en ook betalen of het bestellen van medicijnen moet steeds vaker digitaal. Bovendien kan onvoldoende digitaal en kritisch vaardig zijn ook leiden tot gevoeligheid voor nepnieuws, online fraude, radicalisering en discriminatie.

We zien dat de gevraagde zelfredzaamheid vraagt om assertiviteit van inwoners. Als reactie veroorzaakt dat versnippering van autoriteit: mensen hebben minder vertrouwen in traditionele instituties. In de media komen verschillende alternatieve stromen op die elk vanuit een eigen wereldbeeld het nieuws brengen, online komen we in 'bubbels' terecht en de principes van de rechtsstaat worden soms in twijfel getrokken, zowel wereldwijd als in Nederland.

En in Kampen...?

Kampen wordt relatief gezien een beetje jonger: dat betekent dat er meer jongeren en kinderen bij komen dan ouderen (65+). Dit is niet de trend die gemiddeld in Overijssel en Nederland wordt waargenomen: daar is eerder sprake van een vergrijzing. Daarnaast is het aantal laaggeletterden in Kampen iets hoger dan in de rest van Nederland.³

Van oudsher kun je de Kampenaren typeren als een nijver volk: als Hanzestad is het gebied in de late Middeleeuwen voor het eerst opgebloeid. Door de industriële voorspoed in de 19^e en 20^e eeuw, is Kampen verder gegroeid. Vooral de handel in tabak, pannen en drank zijn in Kampen van belang geweest. Daarnaast staan in Kampen religie en kunstzinnigheid tegenover en naast elkaar, wat duidelijk wordt weerspiegeld door de vele religieuze en kunstzinnige gebouwen en verenigingen in de stad. Religie en amateurkunst vormen een belangrijk onderdeel van de sociale verbondenheid in Kampen.

Het cultuursamenwerkingsverband SAMBIQ heeft de ambitie uitgesproken om nog meer samen te gaan werken en in grote projecten samen op te trekken, vanuit de eigen expertise. De volgende stap is om dit niet alleen bestuurlijk en agenda-technisch te doen, maar vooral door samen te gaan programmeren.

De Bibliotheek houdt in haar beleidsplan rekening met de onzekere financiële situatie voor de gemeente. Ondanks dat de gemeente de waarde van cultuur voor de stad ziet en erkent, moeten de gezamenlijke cultuurinstellingen in 2021 tussen de 250.000 en 500.000 euro bezuinigen. De definitieve besluitvorming over de bezuiniging is uitgesteld tot medio 2021, maar in alle gevallen zal het een weerslag hebben op de dienstverlening en programmering.

De Van Heutszkazerne/ Stadskazerne

De Stadskazerne, waar de hoofdvestiging van de Bibliotheek in Kampen inmiddels is gevestigd, is naast een markant gebouw ook een plek waar veel Kampenaren een band mee hebben. Gebouwd als opleidingskazerne voor onderofficieren voor het KNIL werd de officiële naam Van Heutsz-kazerne. Later kreeg de kazerne een administratieve functie en veel Kampenaren hebben er hun diensttijd doorgebracht. Vanaf eind jaren '70 van de vorige eeuw vestigden zich een aantal HBO-opleidingen in de stad. Toen de kunstacademie Constantijn Huygens zich in de kazerne vestigde, werd het een middelpunt van creativiteit en vernieuwing in Kampen.

De Bibliotheek verhuisde er in 2016 naartoe, samen met het Stadsarchief, RTV IJsselmond, Historische Vereniging Jan van Arkel, gemeentelijke archeologie en de Tourist Info. Op die manier blijft de kazerne een creatieve plek voor en door alle Kampenaren.

² Gubbels, J., Van Langen, A., Maassen, N. & Meelissen, M, (2019) *Resultaten: PISA-2018 in vogelvlucht*. Nijmegen/Enschede: Expertisecentrum Nederlands & Universiteit Twente.

³Voor de analyse van de klant- en doelgroepen, wordt in het in 2021 te ontwikkelen strategische marketingplan onder andere gebruikgemaakt van de Mosaic-analyses. Mosaic is een landelijk klantanalyse-tool die inzichten geeft in de verschillende groepen inwoners in verschillende gemeentes en wie daarvan lid zijn van de Bibliotheek.

WAAR WILLEN WE NAARTOE?

De Bibliotheek verandert met de behoefte van de maatschappij mee. Naast haar nog steeds belangrijke en gewaardeerde uitleenfunctie, is er in de laatste jaren een heel andere taak ontstaan: professioneel en informeel leren, gecombineerd met ontmoeting.

De maatschappelijke opgaven waaraan de Bibliotheek werkt zijn in het Bibliotheekconvenant (2020)⁴ geformaliseerd in drie pijlers:

1. Geletterde samenleving – Bevorderen geletterdheid en leesplezier,
2. Participatie in de informatiesamenleving – Digitale inclusie en digitaal burgerschap,
3. Leven lang ontwikkelen – Basisvaardigheden, blijvende inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling.

Dit kan de Bibliotheek alleen door heel nadrukkelijk in contact te staan met de samenleving en instellingen die een rol spelen in het maatschappelijke veld. De rol die we innemen, laat zich goed vertalen door de metafoor van een insectenhotel. Het is er druk, en alle soorten mensen die in Kampen en omgeving wonen kun je er vinden. Het borrelt en zoemt. Hoewel je van buiten niet altijd meteen kunt zien wat er in alle verschillende

ruimtes van het insectenhotel gebeurt, voel je dat het een energieke plek is. Er wordt hard gewerkt en er ontstaan nieuwe dingen, ook door bestaande initiatieven te combineren.

Dat gebeurt door de verschillende mensen die deze plek in stand houden en er leven in brengen. Bijen verspreiden kennis en informatie, spinnen verweven de ruimtes met elkaar. Sommige torretjes verzamelen kennis. Het insectenhotel is een prettige plek omdat iedereen past in het geheel en daarin zijn eigen rol en bijdrage heeft. Kruisbestuiving van kennis en informatie ontstaat door de bijen die met honing buiten het hotel treden, en daar opgedane kennis weer mee terug brengen.

Ook de omgeving is inspirerend. De Stadskazerne vormt de hoofdvesting van het insectenhotel. Er worden regelmatig nieuwe (tijdelijke) kamers geopend. Soms onder het dak van de Stadskazerne, maar net zo goed op andere locaties. Net als een insectenhotel draagt de Bibliotheek met al haar inwoners en bezoekers bij aan een betere leefomgeving.

⁴Bibliotheekconvenant 2020-2023 (2020) is opgesteld door de drie overheidslagen (gemeente, provincie en Rijk) en de drie branchepartijen (Koninklijke Bibliotheek, Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen en Vereniging van Openbare Bibliotheken) om samen te werken aan een goed bibliotheeknetwerk op regionaal, provinciaal en landelijk niveau. Dit resulteert in 2021 in de landelijke netwerkagenda, waarin deze opgaven worden geconcretiseerd.

AGENDA VOOR DE TOEKOMST

HET FUNDAMENT

Het fundament van de Bibliotheek Kampen

Het fundament van de Bibliotheek vindt haar oorsprong in de organisatiedoelen en opgaven van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken (zie kader) en het Bibliotheekconvenant. Deze zijn vertaald naar een eigen droombeeld, bestaansrecht en kernwaarden, aansluitend op de opdracht voor de Bibliotheek in de eigen Kamper context.

Voor de komende beleidsperiode zijn daarvoor inhoudelijke strategische doelen en speerpunten gedefinieerd. Deze worden concreter uitgewerkt in de domeinplannen en teamagenda's van de teams Jeugd & Educatie en Participatie & Inspiratie.

Jeugd & Educatie

In het team Jeugd & Educatie staan kinderen en jongeren onder de 18 centraal. Alle kinderen moeten de kans krijgen om plezier te beleven aan verhalen, een goede lezer te worden, en de basisvaardigheden die in de

huidige kennismaatschappij nodig zijn te ontwikkelen. Daarvoor richten we ons niet alleen op de jeugd tot 18 jaar, maar ondersteunen en inspireren we ook ouders, verzorgers en professionals in de kinderopvang en het onderwijs.

De Wet Stelsel Openbare Bibliotheken (2015)

De in 2015 in werking getreden Wet Stelsel Openbare Bibliotheken biedt houvast voor een complete bibliotheekvoorziening.

De volgende vijf functies worden daar beschreven:

1. ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. organiseren van ontmoeting en debat;
5. laten kennismaken met kunst en cultuur.

Participatie & Inspiratie

Het team Participatie & Inspiratie wil bijdragen aan een actieve Kamper gemeenschap voor alle inwoners van 16 jaar en ouder, waarin iedereen mee kan doen. Dat laatste vraagt in onze complexe maatschappij om basisvaardigheden én om veilige plekken waar je, wie of wat je ook bent, welkom bent en jezelf mag ontwikkelen (maar niets moet). De Bibliotheek is die plek in Kampen. Programma's om participatie en zelfredzaamheid te bevorderen horen daarbij, maar ook programma's waarin je kennis maakt met nieuwe of andere denkbeelden en verhalen, of waar je inspiratie opdoet. In deze programma's worden, samen met de stad, activiteiten georganiseerd die zijn gericht op ontmoeting, dialoog en verdieping.

Wij zijn nieuwsgierig naar de ander, naar de omgeving en elkaar.

Mensen komen naar de Bibliotheek als medewerker, vrijwilliger of bezoeker. Maar wie zijn die mensen, wat komen ze halen en wat kunnen ze brengen? Waar kan kruisbestuiving ontstaan in ons insectenhotel? We zijn ons ervan bewust dat mensen meerdere kanten hebben en reduceren elkaar niet tot het eerste het beste (voor)oordeel.

De Bibliotheek is een plek waar iedereen mag zijn en zich veilig voelt. Vanuit dat uitgangspunt kan de Bibliotheek de grens opzoeken om nieuwe en gevoelige thema's aan te snijden.

Dat mensen van elkaar verschillen, is een feit – en dat is maar goed ook! We zijn ervan overtuigd dat het goed is om mensen met andere denkbeelden te ontmoeten. De Bibliotheek faciliteert die ontmoeting, zodat mensen van gedachten kunnen wisselen en hun verschillen kunnen onderzoeken, met als doel Kampen socialer, leuker en duurzamer te maken.

We geloven dat iedereen goed is zoals die is, én dat iedereen kan groeien.

Iedereen is wel ergens goed in en heeft op andere vlakken wat hulp nodig. Dat accepteren we en we helpen elkaar waar nodig en mogelijk. Als we dat in de Bibliotheek zelf niet kunnen, verwijzen we door naar een plek waar dat wel mogelijk is.

Samen kunnen we meer dan alleen. We zoeken open verbinding met anderen.

De grote opgaven waaraan we ons committeren, kunnen we alleen samen met partners en inwoners in Kampen aangaan. Erkennen dat niet iedereen hetzelfde is, niet iedereen op dezelfde manier contact zoekt en verbinding maakt, is daar onderdeel van. Dat betekent dat we de juiste matches proberen te maken op de thema's waaraan wij ons verbonden hebben. Soms resulteert dat erin dat een andere partij beter past bij een probleem of vraagstuk, en we deze partij dan ook gunnen die positie in te nemen.

DROOMBEELD, BESTAANSRECHT & KERNWAARDEN

Droombeeld

De Bibliotheek opent vensters in de samenleving.

We werken aan een toekomst waarin mensen gelijke kansen hebben om hun eigen leven vorm te geven, en voor iedereen op een manier die bij hen past.

Kernwaarden

De Bibliotheek als organisatie kan pas functioneren wanneer haar personeel kleur en vorm geeft aan dat bestaansrecht. In de Bibliotheek van Kampen gaan we daarbij uit van een aantal kernwaarden.

We zijn aardig, gastvrij en laagdrempelig. Iedereen is welkom.

De Bibliotheek leent haar collectie uit, biedt plek om te studeren, lezen of werken en organiseert activiteiten waaraan de Kampenaren graag deelnemen. Leden en bezoekers voelen zich gezien en welkom.

STRATEGISCHE DOELEN

In het Bibliotheekconvenant, dat eind 2020 is ondertekend, zijn een aantal afspraken gemaakt om lokale bibliotheken beter in staat te stellen bij te dragen aan actuele maatschappelijke opgaven. De Bibliotheek Kampen verbindt zich lokaal aan deze maatschappelijke opgaven voor de inwoners van de gemeente Kampen en omringende kernen.

Er zijn drie inhoudelijke strategische doelen geformuleerd en één organisatiedoel, vanuit het fundament van de Bibliotheek met daarin het droombeeld en bestaansrecht, de beweging die de Bibliotheek maakt door midden in de samenleving te staan én de bijdrage aan de maatschappelijke opgaven.

Maatschappelijke participatie	(Digi)Taalpartner	Programmeren met de stad	Toekomstbestendige Bibliotheek
De Bibliotheek creëert maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op participatie van kinderen, jongeren én ouderen.	Samenwerkingspartners zien ons als dé expert op het gebied van leesbevordering en digitale geletterdheid.	We verbinden kennis en mensen in het lokale netwerk om vanuit de Bibliotheek initiatieven uit de samenleving te faciliteren en op te starten.	We hebben meer aandacht voor (nieuwe) samenwerkingspartners, organisatieontwikkeling en verdienmodellen uitgaande van maatschappelijke waarde.

Bestaansrecht

De Bibliotheek borrelt en zoemt! De Bibliotheek heeft voelspriet in de Kamper samenleving. Ze weet wat er speelt en wat van belang is. Dit wordt weerspiegeld in het aanbod van de Bibliotheek dat samen met Kampenaren wordt ontwikkeld.

De Bibliotheek is van, door en voor iedereen. Ze verbindt mensen, ideeën, kennis en informatie, en opent zo vensters naar de buitenwereld. Ze stimuleert nieuwsgierigheid en stelt iedereen in staat om te ontdekken en te groeien.

PROGRAMMALIJNEN EN SPEERPUNTEN

In voorgaande hoofdstukken zijn de context, doelen en organisatie beschreven en is de grote lijn richting het droombeeld van het insectenhotel uitgezet. In dit hoofdstuk wordt de strategie uitgewerkt om dichter bij het droombeeld te komen.

We hebben in deze onzekere tijden geleerd dat vooruitkijken en plannen maken voor een periode van vier jaar uitdagend en zelden accuraat is. Daarom benoemen we speerpunten die tot en met de komende twee jaar concreet zijn en ons helpen dichterbij dit droombeeld te komen én ons richting geven voor de twee jaar daarna. Tot slot beschrijven we onder 'methodes' een aantal richtinggevendende principes en te bewandelen wegen die ons daarbij gaan helpen.

Speerpunten

Per strategisch doel zijn een aantal speerpunten benoemd die weergeven wat de Bibliotheek gaat doen om het doel te bereiken. Deze speerpunten worden door de teams overgenomen in hun teamagenda waar ze worden uitgewerkt in concrete acties en plannen. Die teamagenda's worden elk jaar opgesteld en aangepast aan de actualiteit. Allereerst werken we de inhoudelijke speerpunten over participatie, (digi)Taalpartnerschappen en programmeren met de stad uit. Tot slot besteden we een hoofdstuk aan het brede strategische doel van de toekomstbestendige Bibliotheek.

Maatschappelijke Participatie

De Bibliotheek creëert maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op participatie van kinderen, jongeren én ouderen.

- De Bibliotheek Kampen is een ontwikkelplek voor iedereen. In de Bibliotheek Kampen kunnen inwoners zich blijven ontwikkelen in de mate die past.

Belangrijke thema's, lokale vraagstukken en cursussen rondom taal- en digitale vaardigheden maken onderdeel uit van de programmering. Vaardiger worden in het bijhouden van je financiële administratie of meer kennis opdoen over grote, actuele thema's – je kunt ervoor terecht in de Bibliotheek.

- De Bibliotheek zet bij leesbevordering in op een gezinsaanpak.

Zowel kinderen als hun ouders hebben baat bij een taalrijke thuisomgeving. Inzet op het hele gezin helpt om de cyclus van laaggeletterdheid te doorbreken. Hierbinnen is extra aandacht voor het bereiken van gezinnen met het Nederlands als eerste taal (NT1). Bij gezinnen met Nederlands als tweede taal (NT2) benadrukken we het belang van meertaligheid.

- De Bibliotheek vertrekt vanuit het kernidee van positieve gezondheid: gezondheid is meer dan 'niet ziek zijn'.⁵

Om fijn te kunnen leven, is er meer nodig dan je fysiek goed voelen. Mentale gezondheid, sociale contacten en een fijne omgeving zijn net zo belangrijk om prettig te kunnen leven. Daarom wordt in de Bibliotheek aandacht besteed aan preventie, ontmoeting en blijvende (cognitieve) ontwikkeling.

- De Bibliotheek zoekt effectief samenwerking en afstemming met de lokale welzijnspartners.

Gezamenlijke doelgroepen en aanpakken zijn van belang om te kunnen bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Dit komt samen in het Informatiepunt, waar vragen van inwoners over wonen, werk en inkomen, zorg en het ontwikkelen van basisvaardigheden kunnen worden gesteld. Mensen worden direct geholpen of warm doorverwezen naar de juiste plek.

- De Bibliotheek werkt toe naar een integraal programma voor Participatie & Inspiratie.

De doelgroepen voor programma's rond zelfredzaamheid en inspiratie lopen in elkaar over. Niet iedereen is goed in alles, of heeft op alle vlakken ondersteuning nodig. We proberen in de programmering de

traditionele doelgroepen van de lijn inspiratie en participatie met elkaar in verbinding te brengen, zodat de verschillende gasten in het insectenhotel elkaar positief bestuiven.

DigiTaalpartner

Dat de Bibliotheek er is voor lezen en boeken, is van oudsher goed te verdedigen. De Bibliotheek heeft in de afgelopen jaren meer de samenwerking opgezocht en haar expertise uitgebreid naar de geletterdheid in het digitale tijdperk. We werken ernaartoe dat samenwerkingspartners de Bibliotheek zien als dé expert op het gebied van leesbevordering en digitale geletterdheid.

- Met de Bibliotheek steunen en stimuleren we de taalsamenwerking in de stad.

Samen met andere taalaanbieders (formeel en non-formeel) zetten we in op ondersteuning van inwoners rondom taalvaardigheden. Met het onderwijs werken we aan lokale taalnetwerken en het versterken van de doorgaande lijn (voorschools – primair onderwijs – voortgezet onderwijs).

- Kampen Leest!

De Bibliotheek zet zich in om het in het primair onderwijs afgesloten convenant Kampen Leest! uit te breiden naar de kinderopvang en het V(MB)O.

- Versterken van de rol van de Bibliotheek in het maatschappelijke voorveld.

De Bibliotheek heeft op het gebied van preventie en zelfredzaamheid een platformfunctie. De wegwijzer en sociale kaart ondersteunen het overzicht en de uitwerking van gevarieerd aanbod op het gebied van basisvaardigheden.

- Digitale geletterdheid is een integraal onderdeel van de programmering in de Bibliotheek op school en buitenschools aanbod.

Ook voor kinderen is het kunnen omgaan met digitale middelen en vaardigheden nodig. Daarom wordt er in samenwerking met het primair en voortgezet onderwijs ingezet op digitale vaardigheden (waaronder informativaardigheden, mediawijsheid en techniektaal).

- We zetten in op versteviging van de samenwerking op inburgering.

We werken samen met andere aanbieders in Kampen aan ondersteuning van taalvaardigheden voor nieuwe Kampenaren.

⁵Zie voor meer informatie: <https://mijnpositievegezondheid.nl/>.

Doorgaande lijn

De Bibliotheek Kampen profileert zich van oudsher op ondersteuning van het (primair) onderwijs. Zo'n 15 jaar geleden ontwikkelde de Bibliotheek al het programma De Leesschool waarin structureel en planmatig samengewerkt werd met het primair onderwijs. Voor de kinderopvang en onderbouw primair onderwijs werd BoekenBas ontwikkeld, een christelijke variant op Boekenpret. Deze programma's zijn inmiddels overgegaan in de Bibliotheek *op school* en Boekstart in de Kinderopvang.

We zijn provinciaal en soms ook landelijk voorloper in de doorontwikkeling van deze programma's. In 2019 is met de gemeente en alle schoolbesturen het convenant 'Kampen Leest!' afgesloten, waardoor het mogelijk wordt om de Bibliotheek *op school* op alle basisscholen in de gemeente uit te voeren.

De ambitie is om een doorgaande lijn van de kinderopvang tot en met het voortgezet onderwijs vorm te geven.

Programmeren met de stad

Het verbinden van mensen en kennis heeft niet alleen betrekking op partners, maar vooral op de inwoners van het werkgebied. Bijen vliegen de Bibliotheek in en uit om verbinding van kennis en mensen te faciliteren en stimuleren.

- Alle activiteiten in de Bibliotheek zijn een samenwerking met anderen (partners en/of inwoners).

De Bibliotheek doet niets alleen. Samenwerking helpt om kennis in te vliegen of te verspreiden en verbindt publieksgroepen.

- In de Bibliotheek is een rijke buitenschoolse programmering voor verschillende jeugddoelgroepen (0-14).

De programmalijnen Jeugd en Educatie lopen in elkaar over en versterken elkaar. Er wordt actief ingezet op het bereiken van een bredere groep ouders en kinderen, door integraal te programmeren (binnen en buiten school) en samen met partners activiteiten te initiëren en uitvoeren. Een extra aandachtspunt in de buitenschoolse programmering is talentontwikkeling en het stimuleren van nieuwsgierigheid bij jeugd en jongeren.

- In de programmering ligt de focus op belangrijke (inter)nationale thema's met lokaal effect (zoals de Sustainable Development Goals, democratie en onverwachte ontmoetingen).

Grote thema's hebben hun weerslag in Kampen. Samen met haar omgeving probeert de Bibliotheek grote, actuele thema's te lokaliseren en mensen tot actie aan te zetten.

- De Bibliotheek komt naar je toe: de Bibliotheek biedt ook programma's aan buiten de eigen muren.

Soms is de Bibliotheek letterlijk te ver weg. Daarom beperken we ons niet tot programmering in het (eigen) gebouw, maar gaan we ook naar buiten en naar andere organisaties.

Café De Gelijkheid

In 2021 start de Bibliotheek in Kampen met Café De Gelijkheid. In een glazen huis voor de Bibliotheek onderzoeken we hoe ongelijkheid in Kampen eruitziet, gaan we creatieve nieuwe perspectieven ontwerpen en komen we een maand lang in actie om ongelijkheid terug te dringen. Dat doen we samen met inwoners en andere partners in de stad.

TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIE

De benoemde speerpunten, waarbij samenwerking, partnerschappen en de inhoud van het bibliotheekwerk nog centraler komen te staan, vragen ontwikkeling in de manier van organiseren. Ook het Bibliotheekconvenant stelt dat het inrichten van een 'robuuste organisatie' erg van belang is. Naast en met de partnerschappen, wordt ook de zichtbaarheid naar buiten toe meer van belang. Het insectenhotel opent langzaam maar zeker ook haar buitenmuren om te laten zien wat er binnen borrelt. Brengen en halen wordt makkelijker en mensen weten de Bibliotheek nog beter te vinden. Hieronder worden kort de speerpunten van de marketing, financiën, HRM, het netwerk, de dienstverlening, informatiemanagement en kwaliteit besproken.

- De activiteiten en programma's van de Bibliotheek zijn bij iedereen bekend.

Behalve een sterke inhoud, is ook een goede zichtbaarheid van de programma's in de Bibliotheek van belang. Dit krijgt vorm in een strategisch marketingplan van de Bibliotheek. Daarbij wordt meer gebruik gemaakt van klantonderzoeken zoals Biebpanel en Mosaïc.

- De Bibliotheek zet in op nieuwe en andere geldstromen (zowel commercieel als (project)subsidies).

De Bibliotheek heeft een gezonde financiële huishouding, maar de grote afhankelijkheid van de gemeente maakt kwetsbaar, zeker in tijden van bezuinigingen. De Bibliotheek bereidt zich voor op deze bezuinigingen en onderzoekt de (on)mogelijkheden van het in stand houden van de huidige dienstverlening, waaronder het openhouden van de vestiging IJsselmuiden. Daarnaast wordt via verschillende wegen gezocht naar externe financiering en wordt binnen de formatie structureel ruimte gecreëerd voor fondsenwerving en het binnenhalen van derde geldstromen. Als resultaat daarvan wordt 5% extra risicodragende inkomsten in de begroting opgenomen.

- Verdere ontwikkeling en samenwerking tussen betaalde en onbetaalde medewerkers.

In de komende periode wordt enerzijds aandacht besteed aan het verder ontwikkelen van de zelforganiserende teams en is er aandacht voor het verbeteren van de planningscyclus en aansluitende overlegstructuren. Anderzijds vraagt de beweging van de Bibliotheek om de ontwikkeling van kennis en competenties door opleiding, training en werving van zowel betaalde als onbetaalde medewerkers. Daarbij moet ook waardering voor de grote en loyale vrijwilligersgroep worden

uitgesproken, die de afgelopen vier jaar onmisbaar is gebleken om de dienstverlening in de breedte uit te voeren.

- De Bibliotheek verkent regionale samenwerking en samenwerking met de (culturele) partners in de stad.

De Bibliotheek heeft een sterk (regionaal) netwerk en wil dit nog gericht inzetten om de doelstellingen te bereiken. Inhoudelijk wordt bijvoorbeeld gekeken naar intensivering van de samenwerking met SAMBIQ en Wijz Kampen bij het ontwikkelen van lokale programmering. Daarnaast wordt gekeken naar regiosamenwerkingen met andere bibliotheekorganisaties. Zo zal er een visie ontwikkeld worden voor de governance ná deze beleidsperiode (2024).

- We zetten in op nieuwe (en digitale) dienstverlening.

Dit digitale tijdperk, versterkt door de coronapandemie, vraagt om vernieuwing van de (digitale) dienstverlening van de Bibliotheek. Daarvoor wordt een visie opgesteld over hybride collectievorming en leesbevordering. Tevens wordt ruimte gecreëerd in de verschillende teams voor innovatie in (digitale) dienstverlening. Er worden altijd streefcijfers opgenomen over bereik/effect van zowel fysieke als digitale programma's. Voor uitbreiding van de digitale dienstverlening wordt ingezet op scholing en kennisontwikkeling.

- We zetten in op het toevoegen van maatschappelijke waarde en sturen daarop door middel van datagestuurde beleidsontwikkeling en impactmeting.

De beschikbare data (Mosaïc, biebpanel, de bibliotheekmonitor) worden beter gebruikt en er worden andere nuttige data verzameld. Daar is baat bij voor het beter evalueren, verantwoorden en plannen van programma's en beleid. Waar mogelijk wordt aangesloten bij landelijke instrumenten en werkwijzen, waar nodig wordt samenwerking gezocht met partners lokaal of provinciaal.

- We waarborgen de kwaliteit van onze dienstverlening.

In 2020 is de Bibliotheek opnieuw gecertificeerd naar aanleiding van de kwaliteitsnormen voor bibliotheken, cultuur en taal.⁶ In navolging van de rapportage daaromtrent, hebben we in de komende jaren extra aandacht voor compliance en het beter toepassen van de PDCA-cyclus in al onze werkzaamheden.

⁶https://certificeringsorganisatie.nl/wp-content/uploads/2020/03/Kader.KiB_Herziene-versie.260320.pdf

METHODES

De methodes die de Bibliotheek hanteert om invulling te geven aan de manier waarop aan de strategische doelen en maatschappelijke opgaven wordt gewerkt, weerspiegelt waar zij in gelooft en de filosofie die ze volgt. Zo benoemt de Bibliotheek aan welke Sustainable Development Goals de verschillende programma's bijdragen en wordt nadruk gelegd op een aantal van die duurzame ontwikkelingsdoelen. In 2021 is dat doel 10 'Ongelijkheid Verminderen'.

Deze tijd vraagt van de Bibliotheek om te luisteren naar wat er speelt bij de inwoners van Kampen en omgeving en samen met de inwoners het programma te maken dat aansluit op hun behoefte en interesses. Programmeren met de stad is daarom een strategisch doel op zichzelf: programmering is geslaagd als deze voortkomt uit en aansluit bij de inwoners van Kampen en omgeving. Hoe dit eruitziet (programmering, dienstverlening, of iets anders) ligt daarom ook nog niet vast.

Er zijn twee manieren waarop dit wordt benaderd:

- Communityvorming betekent dat de Bibliotheek praat met belangrijke groepen in de omgeving en met hen op zoek gaat naar wat van belang is. Rond een thema wordt dan met partijen en individuen gekeken naar een match tussen vraag van de doelgroep en mogelijk aanbod van de Bibliotheek. De rol van de bibliotheek (medewerkers) wordt daar ook op afgesteld.
- Design thinking is een methodiek waarin op basis van de behoefte van inwoners en bezoekers een dienst of product ontworpen wordt. Ook tijdens het ontwerpproces wordt steeds de input van de doelgroep betrokken, zodat ontwerp en vraag zo goed mogelijk aansluiten.

Colofon

Openbare Bibliotheek Kampen
Oudestraat 216, 8261 CA Kampen
T 038 - 3312101
W www.bibliotheekkampen.nl

Vormgeving: Rijnbrink